

علامه اقبال اوپن يونيورسٽي، اسلام آباد
(شعبو پاڪستاني زبانون)

سيمسٽر: خزان 2013ع

سنڌي لازمي ۽ سليبس اردو (213)

100

سطح: ميٽرڪ مارڪون:

امتحاني مشق نمبر 1

(يونٽ 1 ۽ 2)

سوال 1. هيٺ ڏنل سوالن جا جواب ڏيو: (40)

- i. قرآن ڪريم ۾ الله تعاليٰ پاڻ سڳورن کي ڇا سڏيو آهي؟
- ii. پاڻ سڳورن جي ڪهڙي ڳالهه ماڻهن جو ڌيان ڇڪائيندي هئي ۽ پيروي تي آماده ڪندي هئي؟
- iii. پاڻ سڳورن جي نظر ۾ سڀ کان سٺو ماڻهو ڪهڙو آهي؟
- iv. پاڻ سڳورن جي چوڻ موجب ڪهڙا ماڻهو الله تعاليٰ جي رحمت کان محروم رهندا؟
- v. پاڻ سڳورا ڪهڙين خوبين وارا هئا؟
- vi. عربن جي دور ۾ اسان کي سنڌي ۾ ڇا جو ترجمو مليو آهي؟
- vii. سسئي پنهنون ڪهڙي دور جو قصو آهي؟
- viii. شاه لطيف ڪهڙي دور جو شاعر آهي؟
- ix. هاڻوڪي رسم الخط ڪهڙي سال مقرر ڪئي وئي؟
- x. سچل سرمست ڪهڙي دور جو شاعر آهي؟

سوال 2. هيٺ ڏنل ڏکين لفظن جي معنيٰ لکي جملا ٺاهيو. (20)

قديم، شاهوڪار، سياحن، آڳاٽي، سونهري دور، قاصر، روءِ زمين، الفت، ڪهرو

سوال 3. سنڌي ادب جي مختصر تاريخ پنهنجن لفظن ۾ لکو. (10)

سوال 4. رسول اڪرم صلي الله عليه وسلم جو اخلاق مبارڪ بابت مضمون لکو: (10)

سوال 5. هيٺ ڏنل جملن جي سمجهائي لکو: (20)

- i. ”سٺو اخلاق عملن کي اهڙي طرح ناس ڪري ڇڏي ٿو. جهڙي طرح سج برف کي“
- ii. ”مومن ته الفت ۽ محبت جو مرڪز آهي. ان ماڻهو لاءِ ڪا به پلائي ڪانهي جيڪو ٻين سان الفت نٿو رکي“
- iii. ”سندن رحمت ۽ شفقت جو ڪڪر هر ڪنهن تي هڪ جهڙو وسندو هو“

iv. ”لسانيات جا ماهر، ملڪي توڙي عالمي سطح تي مومن جي دڙي مان لتل مُهرن تي لکت کي پڙهڻ جا جتن ڪري رهيا آهن“

امتحاني مشق نمبر 2

(يونٽ 3 ۽ 4)

سوال 1. هيٺ ڏنل سوالن جا جواب ڏيو: (40)

- i. شاه عبداللطيف ڀٽائي ڪهڙي سادات گهراڻي مان هو؟
- ii. شاه لطيف جي تڙ ڏاڏي جو نالو ڇا هو؟
- iii. شاه صاحب ڪڏهن ۽ ڪٿي پيدا ٿيو؟
- iv. شاه صاحب ڪهڙن عالمن ۽ بزرگن سان ملاقاتون ڪيون؟
- v. شاه صاحب جي ڪلام جي مجموعي کي ڇا سڏيو وڃي ٿو ۽ ان جي معنيٰ ڇا آهي؟
- vi. ڊاڪٽر دائود پوٽو سنڌي زبان کان سواءِ ٻين ڪهڙين زبانن جو ڄاڻو هو؟
- vii. علامه دائود پوٽو ڪڏهن ۽ ڪٿي ڄائو؟
- viii. علامه دائود پوٽي سنڌي زبان ۽ ادب جي ڪهڙي خدمت ڪئي؟
- ix. ڊاڪٽر دائود پوٽي پي ايڇ ڊي جي ڊگري ڪهڙي يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪئي؟
- x. ڊاڪٽر دائود پوٽو سنڌ ۾ ميٽرڪ جي امتحان ۾ پهريون نمبر اچڻ تي ڪيس ڪهڙو انعام مليو؟

سوال 2. هيٺ ڏنل ٽڪين لفظن جي معنيٰ لکو ۽ جملن ۾ ڪم آڻيو. (10)

علامه، دسترس، پون، سپاڳي، پلي پٽ، ڦڪيون، ڪر هو، تڳي، اُمرُ، حاج

سوال 3. سنڌي زبان جي آفاقي شاعر شاه لطيف جي زندگي جو پرپور احوال پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(10)

سوال 4. توهان جي سبق ۾ ڏنل شاه لطيف جي بيت نمبر 4 کان 8 جي سمجهائي لکو. (20)

سوال 5. هيٺيان لفظ شاه جي رسالي ۾ ڪهڙي نموني لکيل ملن ٿا؟ (10)

ڏين، لاهين، تڏهن، جڏهن، ڪرڻو، نائين

سوال 6. هيٺ ڏنل لفظن جا چيد لکو. (10)

متعلوي، ڪنڊ ڪڙچ، ڪلياڻ، ڪارڻي، ڦڪيون، ڪوڙين، ڏڪندن، اڪاري، تانگهي، اونهي

امتحاني مشق نمبر 3

(يونٽ 5 کان 7)

سوال 1. هيٺ ڏنلن سوالن جا جواب ڏيو: (40)

- i. تندرستي بابت سياڻن ڇا چيو آهي؟
- ii. جيڪو ماڻهو قدرت جي قانون جي پڇڪڙي ڪندو، ته ڪهڙو نتيجو نڪرندو؟
- iii. صحت جا ڪهڙا ٻه وڏا ۽ بنيادي اصول آهن؟
- iv. تازي هوا نه ملندي ته ڪهڙو نتيجو نڪرندو؟
- v. جسم کي ڪيئن صاف رکجي؟
- vi. خط ڇا جي بدران لکيو وڃي ٿو؟
- vii. هڪ خط جا ڪيترا حصا ٿين ٿا؟
- viii. خط ۾ هنڌ ۽ تاريخ ڪٿي لکيا وڃن ٿا؟
- ix. انساني حقن ۾ سڀ کان اهم حق ڪهڙو آهي؟
- x. بنيادي انساني حق ڪهڙا آهن؟

سوال 2. هيٺ ڏنلن ڏکين لفظن جي معنيٰ لکو ۽ جملا ٺاهيو. (10)

واقف، مهذب، بالغ، اصلاح، نافذ، ڦڙت، ڪاهل، پاڪيزگي، اُپاءُ، پرماريت

سوال 3. تندرستي هزار نعمت آهي تي پنهنجي لفظن ۾ مضمون لکو. (10)

سوال 4. انساني حقن بابت پنهنجن لفظن ۾ مضمون لکو. (10)

سوال 5. پنهنجي دوست کي خط لکي ڪراچي گهمڻ جي دعوت ڏيو. (10)

سوال 6. پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر کي اسڪول مان سرٽيفڪيٽ حاصل ڪرڻ لاءِ درخواست لکو.

(10)

سوال 7. پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر کي فيس معاف ڪرڻ جي درخواست لکو. (10)

امتحانی مشق نمبر 4
(یونٹ نمبر 12۶8)

- سوال نمبر 1: ذیل میں دیے گئے سوالات کے جوابات تحریر کریں۔
- (30)
- (i) جو پانچ باتیں اسلام کا اصل عقیدہ ہیں ان میں پہلی بات کیا ہے؟
 - (ii) رسولوں کی معرفت کتنی کتابیں دنیا میں آئی ہیں؟
 - (iii) خدا تعالیٰ نے ہمارے وطن کو کس طرح کی نعمتوں سے نوازا ہے؟
 - (iv) امیری محمد کمال کو کس چیز سے باز رکھنا چاہتی ہے۔
 - (v) پہلی جنگ عظیم کس سن میں شروع ہوئی؟
 - (vi) اٹلی حکومت نے لیبیا کے کس شہر پر حملہ کیا؟
 - (vii) بہادرپار جنگ کہاں پیدا ہوئے؟
 - (viii) ترکی زبان میں اردو کے کیا معنی ہیں؟
 - (ix) مرزا غالب کس مغل بادشاہ کے ساتھ بارگ کی سیر کو لکھے؟
 - (x) ماروی اپنی کس خوبی میں بے مثال تھی؟
 - (xi) عمر نے ماروی کو کہاں قید کیا تھا؟
 - (xii) سہمی کی کل جائیداد کیا تھی؟
 - (xiii) قاتل نے مراد خان کو کیوں قتل کیا؟
 - (xiv) جاٹ نے یہ خوف کو کیا مشورہ دیا
 - (xv) سعید کی ملاقات اس کی خالہ جان سے کہاں ہوئی ہے؟
- سوال نمبر 2- مندرجہ ذیل الفاظ کے معنی لکھیں اور جملے بنا سکیں:
- (20) معرفت، مالابال، زرخیز، شاداب، مقبول، خراج، تنگی ہے، دفاع، جھوٹی، منگ، ہاک کٹنا
- سوال نمبر 3- مندرجہ ذیل الفاظ کے الٹ الفاظ (مضاد) تحریر کریں۔
- (10) دن، زین، چچی، پابند، واقف، دشمن، امیر، سوال، نیک، زندگی
- سوال نمبر 4- سبق ”وطن کی خاطر کا متن“ اپنے الفاظ میں تحریر کریں۔
- (10) سبق ”تعبص“ کا متن اپنے الفاظ میں تحریر کریں۔
- (10) سوال نمبر 6- نظم ”پھاڑو گھری“ کی تشریح تحریر کریں۔
- (10) سوال نمبر 7- شاعری کی مندرجہ ذیل اصناف کی تعریف بیان کریں۔
- صنف
- سوال نمبر 8- ذیل میں دی گئی خالی جگہ پر کریں۔
- (05)
- (i) بہادرپار جنگ کا انتقال..... میں ہوا۔
 - (ii) مرزا غالب کا پورا نام..... ہے۔
 - (iii) دو جہانوں میں آپ کا کوئی..... نہیں۔
 - (iv) آپ کے طفیل مانگی ہوئی ہر..... قبول ہو جاتی ہے۔